

NÁVRH

Rozhodnutie

Telekomunikačného úradu SR zo dňa dd. xxxx 2010, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku

Telekomunikačný úrad Slovenskej republiky (ďalej len „úrad“) v súlade s § 22 ods. 1 a § 72 ods. 2 písm. e) zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) vydáva toto rozhodnutie, ktorým určuje metódu kalkulácie cien za službu ukončenia volania v sieti podniku, ktorý bol rozhodnutím úradu podľa § 17 ods. 1 zákona určený za významný podnik na trhu poskytovania služby ukončovania volania v jednotlivých verejných telefónnych sieťach v pevnom umiestnení (ďalej len „veľkoobchodný relevantný trh č. 2) a ktorému je uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 zákona.

Úrad pri určení metódy kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti podniku, ktorý je rozhodnutím úradu podľa § 17 ods. 1 zákona určený za významný podnik na veľkoobchodnom relevantnom trhu č. 2, a ktorému je uložená povinnosť nákladovej orientácie podľa § 22 ods. 1 zákona (ďalej len „významný podnik“) postupoval v súlade s § 22 ods. 1 zákona a podľa § 11 ods. 2 zákona prihlíadal na Odporúčanie Komisie o regulačnom zaobchádzaní s prepojovacími poplatkami v pevných a mobilných telefónnych sieťach v EU zo 7. mája 2009 (ďalej len „Odporúčanie“).

Úrad je podľa § 22 ods. 1 zákona povinný zabezpečiť, aby predpísané mechanizmy návratnosti nákladov a tvorby cien významného podniku podporovali efektívnu súťaž a predstavovali prínos pre koncových užívateľov. Podľa bodu 1 a 2 Odporúčania by úrad mal stanoviť prepojovacie poplatky za službu ukončovania volania vychádzajúce z nákladov efektívneho prevádzkovateľa s využitím modelového prístupu zdola nahor FL LRAIC bottom-up, ktorý využíva ako relevantnú nákladovú metodiku dlhodobé prírastkové náklady. Uplatnenie vzostupného modelu je v súlade s koncepciou rozvoja siete efektívneho podniku.

Významný podnik je povinný použiť pri kalkulácii cien za poskytovanie služby ukončovania volania vo svojej sieti adaptabilný nákladový model FL LRAIC bottom-up, ktorý inžinierskym spôsobom modeluje relevantné prvky siete. Uvedený model, vrátane podrobnej špecifikácie vstupných údajov a prepočtových postupov je zverejnený na internetovej stránke úradu spolu s manuálom na adrese:

<http://www.teleoff.gov.sk/index.php?ID=3062>

Nákladový model je založený na efektívnych technológiách dostupných v časovom rámci, pričom kľúčovým bodom je prírastok nákladov. Tento prírastok sa vzťahuje k celej prenosovej sieti zabezpečujúcej služby siete a služby prenájmu spojovacích okruhov medzi ústredňami siete významného podniku. Jednotkové dlhodobé prírastkové priemerné náklady zahŕňajú všetky náklady na infraštruktúru a časť nákladov na elektronické zariadenia. Tieto

náklady sú potom alokované na jednotlivé služby vytvárajúce prírastok vrátane služieb prenájmu spojovacích okruhov. Aby sa zabezpečilo primerané priradenie nákladov, musia sa odlišiť náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, t.j. všetky fixné i variabilné náklady, ktoré rastú so zvyšujúcou sa úrovňou prevádzky a tie náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou.

Jednotlivé nákladové kategórie sú vymedzené takto:

- a) „prírastkové náklady“ sú také, ktorým možno predísť vtedy, ak sa špecifická služba zahrnutá v prírastku prestane poskytovať (náklady, ktorým možno predísť),
- b) „náklady súvisiace s prevádzkou“ sú všetky fixné a variabilné náklady, ktoré narastajú so zvyšujúcou sa úrovňou prevádzky.

Relevantné prírastkové náklady, (t.j. náklady, ktorým možno predísť) predstavujú rozdiel medzi celkovými dlhodobými nákladmi podniku, ktorý poskytuje kompletne služby a celkovými dlhodobými nákladmi podniku, ktorý neposkytuje služby ukončovania volaní tretím stranám. Pre primerané priradenie nákladov sa musia odlišiť náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, t.j. všetky fixné a variabilné náklady, ktoré rastú so zvyšujúcou sa úrovňou prevádzky a tie náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, t.j. náklady, ktoré so zvyšujúcou sa úrovňou prevádzky nerastú. Náklady, ktoré nesúvisia s prevádzkou, sa na účely výpočtu cien za služby ukončovania volaní neberú do úvahy. Z nákladov, ktoré súvisia s prevádzkou sa k relevantnému prírastku prepojenia priradia iba tie náklady, ktorým by sa dalo predísť, keby sa neposkytovala služba ukončovania volaní. Tieto náklady, ktorým možno predísť, sa vypočítajú tak, že náklady, ktoré súvisia s prevádzkou, sa najprv priradia k iným službám, než je služba ukončovania volaní (napr. zostavenie volania, dátové služby, IPTV atď.) a potom sa k službe ukončovania volaní priradia len zostatkové náklady.

Podľa zásad výpočtu cien za služby ukončovania volaní v pevných telefónnych sieťach uvedených v prílohe Odporúčania štandardný vymedzujúci bod medzi nákladmi súvisiacimi s prevádzkou a nákladmi nesúvisiacimi s prevádzkou sa nachádza tam, kde sa vyskytne prvý bod koncentrácie prevádzky, zvyčajne je to vzostupná strana linkovej karty v (diaľkovom) koncentrátore. Náklady, ktoré sú zahrnuté do prírastku služby ukončovania volaní, zahŕňajú aj dodatočnú kapacitu siete, ktorá je potrebná na prenos dodatočnej veľkoobchodnej prevádzky (napr. dodatočná infraštruktúra siete, pokiaľ ju vyvolá potreba zvýšiť kapacitu na účely prenosu dodatočnej veľkoobchodnej prevádzky), ako aj dodatočné náklady na spektrum a veľkoobchodné komerčné náklady, ktoré priamo súvisia s poskytovaním služby ukončovania volaní.

Adaptabilný nákladový model FL LRAIC bottom-up slúži na kalkuláciu nákladov, ktoré sú príčinne spojené s prírastkom prevádzky v sieti významného podniku, ktorý je vyvolaný službami, ktoré poskytujú koncovým užívateľom ostatné podniky pôsobiace na trhu a to službou ukončovania volania vo vlastnej sieti operátora a službou CS/CPS, ktorá je súčasťou zostavenia volania.

Adaptabilný nákladový model na prepojenie FL LRAIC bottom-up modeluje náklady na minútu telefónnej prevádzky na jednotlivých úrovniach prepojenia sietí na základe vstupných údajov, ktoré vychádzajú zo vstupných údajov použitých pre účely výkazov oddelenej evidencie výnosov, nákladov a vloženého kapitálu. Významný podnik vedie nákladové účtovníctvo a oddelenú evidenciu výnosov, nákladov a vloženého kapitálu v historických (obstarávacích) cenách. Významný podnik je povinný zabezpečiť precenenie hodnoty nákladov, výnosov a vloženého kapitálu v rozsahu a štruktúre vyžadovanej modelom

FL LRAIC bottom up (Príloha č. 1) z evidencie vedenej v historických aj na bežné ceny, pričom použije metódu CCA (Current Cost Accounting). Celková výška nákladov a výnosov v historických cenách musí zodpovedať, po zvýšení o ostatné (nezahrnuté) náklady a výnosy, nákladom a výnosom vykazovaným vo výkazoch zostavovaných v rámci ročnej účtovnej závierky významného podniku overenej audítorom.

Súčasne významný podnik zabezpečí vo svojej prevádzkovej a technickej evidencii sledovanie údajov, ktoré sú potrebné pre priradovanie nákladov do modelu FL LRAIC bottom-up. Pre účely nákladového modelu FL LRAIC bottom-up eviduje významný podnik údaje a náklady podľa Prílohy č. 1 tohto rozhodnutia tak, aby jednotlivé položky v časti:

1. „ekonomické predpoklady“ obsahovali všetky priame sieťové a nesieťové náklady ako aj spoločné a zdieľané sieťové a nesieťové náklady. Spoločné a zdieľané náklady sa na prepojanú prevádzku priradujú metódou ABC (activity based costing),
2. „prevádzkové predpoklady“ zahŕňali ukončovanie volaní v sieti významného podniku na miestnej, medzimestskej a medzinárodnej úrovni a súčasne aj príslušnú prevádzku z prípojok ISDN a VTA;
3. „technické predpoklady“ zahŕňali faktory použitia pre komutáciu volania, pre prenos volania a sieťovú infraštruktúru a faktory použitia pre prepojenie sietí (prepojovacie služby).

Významný podnik, pre účely nákladového modelu FL LRAIC bottom-up, zabezpečí predloženie vstupných špecifikovaných v modeli FL LRAIC bottom-up v bežných cenách metódou CCA. Odpisy zahrnuté do prevádzkových nákladov sú vypočítané na základe bežných nadobúdacích cien dlhodobého hmotného a nehmotného majetku významného podniku metódou ekonomického odpisovania. Sieťové prvky alokované na služby ukončovania volaní sa precenia metódou MEA (Modern Equivalent of Assets) na súčasnú hodnotu tak, ako by sa jednalo o sieťové prvky používané efektívnym podnikom, ktorý využíva modernú technológiu. Pri neexistencii vhodného nákladového equivalentu je na precenenie sieťových prvkov alokovaných na službu ukončovania volania možné použiť inú metódu precenenia.

Odvožené údaje sú údaje, ktoré nevychádzajú priamo z nákladového účtovníctva ale sú nevyhnutné pre modelový prístup vyžadovaný modelom FL LRAIC bottom-up, ktorý predstavuje spôsob kalkulácie nákladov, ktorým sa stanovujú ceny za službu ukončovania volania tak, ako by túto službu poskytoval efektívne „fungujúci“ podnik prevádzkujúci modernú infraštruktúru.

Výstup adaptabilného nákladového modelu tvorí náklad na prepojenie jednej **priemernej** minúty volania ukončovaného v sieti významného podniku, a to zvlášť pre službu ukončovania volania pre miestny prenos, prenos volania cez jeden tranzit a prenos volania cez dva tranzity v sieti významného podniku. Model prepočíta náklady na službu ukončovania volania vrátane primeraného zisku, ktorý je stanovený na úrovni váženého priemerného nákladu na kapitál - WACC.

Náklady na službu ukončovania volania v sieti významného podniku sú postupom zdola nahor (bottom-up) vychádzajúc z prístupu „spáleného uzla“ (scorched node) modelované na tzv. prírastok po celú dobu životnosti príslušného aktíva.

Model je postavený na zásade, že prepojovaná prevádzka z inej siete, ktorá je ukončovaná v sieti významného podniku ovplyvňuje nákladovo len tie prvky siete, ktoré sú citlivé na prevádzku a dimenzujú sa podľa prevádzky. Prístupová (miestna) sieť je v zásade na prevádzku necitlivá a model s ňou nepracuje.

Prenosová sieť je dimenzovaná na predpokladanú prevádzku. Objem prevádzky v hlavnej prevádzkovej hodine (HPH) priamo ovplyvňuje náklady siete. Prenosová sieť je teda citlivá na prevádzku. Náklady na prenosovú sieť sú preto hradené výnosmi za prevádzku a prevádzka predstavuje základný nákladový činiteľ.

Prírastok sa vzťahuje na celú prenosovú sieť, ktorá zabezpečuje služby PSTN a služby prenájmu spojovacích okruhov. Jednotkové dlhodobé prírastkové priemerné náklady v sebe zahrňujú náklady na infraštruktúru a časť nákladov elektronických zariadení. Tieto náklady sú potom alokované na jednotlivé služby, ktoré formujú prírastok vrátane služieb prenájmu spojovacích okruhov.

Prevádzka úzko pásmového internetu je jedným zo vstupných údajov do nákladového modelu. Adaptabilný model nekalkuluje so širokopásmovým prenosom dát a s ATM sieťami, nedá sa teda použiť na prepočet nákladov na prepojenie širokopásmových služieb.

Základom pre stanovenie podielov nákladov jednotlivých komutačných, prenosových a infraštruktúrnych prvkov pre určitú službu je ich správne priradenie k tejto službe. Na tento účel slúžia tzv. faktory použitia (routing factors). Tie určujú, akou časťou sa podieľajú na danej službe (napr. miestne hovory) koncentrátory, miestne ústredne či tranzitné ústredne, prenosové úseky medzi koncentrátormi a miestnymi ústredňami či tranzitnými ústredňami a príslušné úseky infraštruktúry.

Pri službe prenájmu spojovacích okruhov majú faktory použitia len zástupnú funkciu. Napr. pre prenajaté spojovacie okruhy v akčnom rádiu miestnej ústredne sa použije faktor použitia ako pre službu miestne hovory. Pre prenajaté spojovacie okruhy dlhších úsekov sa použije faktor použitia ako pre službu medzimestské hovory. Faktory použitia v prípade služby prenájmu spojovacích okruhov plnia teda úlohu distribútora celkovej kapacity prenájmu spojovacích okruhov podľa dĺžky okruhov.

Dlhodobým obdobím v poňatí modelu je také obdobie, v ktorom budú všetky náklady na vybudovanie (rozšírenie, zoštíhlenie) kapacity siete umorené. Každá čiastková investícia vyvolaná ktorýmkoľvek bodom prepojenia, akákoľvek čiastková investícia do siete a zariadenia, ktorá je potrebná k zaisteniu prepojovanej prevádzky, je modelom zachytená a pridaná ku krátkodobým nákladom (ročným, prevádzkovým) a pomerovaná pomocou anuizačných metód. Model meria budúce náklady (forward looking), pričom sa predpokladá, že sa jedná o náklady využité efektívne pri optimálne navrhutej technológii. Z toho vyplýva, že pri ocenení nákladov jednotlivých prvkov siete je nutné vychádzať zo súčasnej cenovej úrovne a nie z historických cien.

Pri výpočte nákladov na poskytovanie služby ukončovania volania sa zohľadňujú náklady vyplývajúce z precenenej hodnoty sieťových prvkov ako aj zodpovedajúce úpravy prevádzkových nákladov.

Do celkových nákladov na poskytovanie služby ukončovania volania sa započíta primeraná miera návratnosti vloženého kapitálu alokovaného na službu ukončovania volania.

Primeraná miera návratnosti vloženého kapitálu sa stanoví metódou váženého priemeru nákladu kapitálu (WACC - weighted average cost of capital) podľa nasledujúceho vzorca:

$$\text{WACC pred zdanením} = \frac{Re}{(1-t)} * \frac{E}{(D+E)} + Rd * \frac{D}{(D+E)}$$

kde:

- Re = náklad na vlastný kapitál;
- t = daň;
- Rd = náklad na cudzí kapitál

- $\frac{E}{(D+E)}$ = vlastný kapitál určený podielom na celkovom kapitáli;
- $\frac{D}{(D+E)}$ = cudzí kapitál určený podielom na celkovom kapitáli.

Pri výpočte WACC sa vychádza z:

1. výpočtu nákladu na vlastný kapitál pomocou modelu oceňovania kapitálových aktív (CAPM).

$$Re = Rf + \beta * (Rm - Rf) + SP$$

Kde:

- Rf = výnosnosť bezrizikovej investície;
- β = beta koeficient;
- Rm = výnosnosť trhu;
- SP = prirážka za veľkosť.

Výnosnosť bezrizikovej investície sa rovná výnosu 10-ročných slovenských štátnych dlhopisov.

Rozdiel medzi výnosnosťou trhu (návratnosťou trhového portfólia) a výnosnosťou bezrizikovej investície tvorí rizikovú prirážku trhu.

Pri stanovení rizikovej prirážky trhu sa vychádza z historického vývoja akciového trhu podľa prieskumu Ibbotson Risk Premia Over Time Report. Pre operátorov fixných sietí sa použije hodnota rizikovej prirážky benchmarková sadzba 5 %.

Koeficient Beta (β) sa určí na základe analýzy akciového trhu porovnateľných odporúčaných telekomunikačných podnikov pôsobiacich na európskom trhu uvádzaných na stránkach agentúry Reuters, (Capital IQ, Bloomberg)¹ a to: BT Group Plc., AS Starman, Belgacom AS, Cable and Wireless plc, GO plc, Iliad SA, Jazztel plc, Joint Stock Central Telecom Company, Multimedia Polska Sp.z.o.o., Netia SA, North-West Telecom, PrimaCom AG, Rostelecom OAO, TDC A/S, Telecom Italia SpA, Telenet Holding NV, Teo LT, AB; Tiscali SpA, Zon Multimedia. Tento zoznam odporúčaných telekomunikačných podnikov môže byť pred samotným výpočtom, na návrh významného podniku, zmenený so súhlasom úradu. Minimálny počet analyzovaných telekomunikačných podnikov musí byť 20 (dvadsať). Hlavné kritérium pre určenie fixného operátora je posledná účtovná závierka, kde podiel výnosov operátora z prevádzkovania pevnej siete musí presiahnuť 60% z jeho celkových výnosov.

Výpočet koeficientu beta (ukazovateľ systematického rizika) vyjadruje vzťah medzi výnosmi finančného trhu a očakávanými výnosmi daného portfólia akcií. Koeficient beta sa určí na základe analýzy akciového trhu porovnateľných telekomunikačných spoločností v Európe (zoznam uvedený vyššie). Pre každú spoločnosť sa vykoná analýza mesačných zmien na akciovom trhu za posledných 5 rokov a analýza zmien trhových indexov. Následne sa vykoná regresná analýza pohybu cien na akciovom trhu a trhového indexu. Hodnota koeficientu beta sa upravuje k hodnote 1, vzhľadom na to, že spoločnosti sú postupom času na trhu čoraz etablovanejšie a odolnejšie voči zmenám. Takto vypočítaný koeficient beta vyjadruje kapitálovú štruktúru danej spoločnosti. Pre dokončenie výpočtu koeficientu beta musia byť jednotlivé koeficienty porovnateľných spoločností očistené od zadlženia, ktoré sa uskutoční použitím vzorca Miller:

$$\beta \text{ aktíva} = \beta \text{ vlastný kapitál} / (1 + (D/E))$$

kde: D/E = miera zadlženia v trhovom ocenení

Posledným úkonom je opätovné zadlženie mediánu všetkých vypočítaných koeficientov beta mierou zadlženia rovnajúcou sa cieľovej kapitálovej štruktúre významného podniku alebo telekomunikačného odvetvia pomocou vzorca:

$$\beta \text{ vlastný kapitál podniku/ telekom. odvetvia} = \text{medián } \beta \text{ aktíva} * (1 + (D/E)).$$

kde: D/E = očakávaná miera zadlženia hodnoteného podniku/odvetvia

Pri výpočte sa použije prirážka za veľkosť podnikov, ktorá je závislá na veľkosti podniku (hodnote vlastného imania) a zohľadňuje rozdielnu návratnosť akcií malých a veľkých podnikov z dlhodobého hľadiska, podľa prieskumu realizovaného Ibbotsonom Risk Premia Over Time Report a je odvodená od trhovej kapitalizácie spoločností kótovaných na americkej burze.

2. výpočtu nákladu na cudzí kapitál

---

¹ Významný podnik zvolí zdroj, z ktorého bude pri výpočte vychádzať a svoje rozhodnutie odkonzultuje s úradom. Odsúhlasený zdroj bude použitý pre všetky potrebné výpočty.

Podľa vyššie uvedeného výpočtu WACC v súlade s Postupom implementácie odporúčania Komisie ohľadom oddeleného účtovníctva a systému nákladového účtovníctva podľa regulačného rámca pre elektronickú komunikáciu C (2005) 3480 významný podnik použije zjednodušenú verziu WACC pred zdanením, kde náklad na cudzí kapitál je vyjadrený ako:

$$R_d = R_f + M$$

kde:

- R_f = výnosnosť bezrizikovej investície;
- M = marža nad rámec výnosu bezrizikovej investície;

Náklady na cudzí kapitál sú určené na základe výnosov 10-ročných euro dlhopisov priemyselných výrobcov s úverovým ratingom BBB. Marža nad rámec výnosu bezrizikovej investície sa vypočíta ako rozdiel medzi týmto výnosom a výnosom z bezrizikových vládnych dlhopisov EÚ. Zdroj: Bloomberg.

Marža nad rámec výnosu vládnych dlhopisov EÚ je pripočítaná k výnosu bezrizikovej investície slovenských štátnych dlhopisov, čím sa vypočíta cena cudzieho kapitálu na slovenskom trhu.

3. stanovenie kapitálovej štruktúry

Cieľová kapitálová štruktúra je vyjadrená vzorcom $[D/(D+E)]$

kde:

D = dlh;

E = vlastný kapitál.

Cieľová kapitálová štruktúra sa odvodí z analýzy skupiny porovnateľných podnikov pôsobiacich na európskom telekomunikačnom trhu (uvedených vyššie). Rovná sa hodnote mediánu ich kapitálovej štruktúry.

Významný podnik uskutoční výpočet WACC a výpočet aj s výslednou hodnotou predloží úradu spolu s výpočtom ceny za službu ukončovania volania.

Pri alokácii nákladov na službu ukončovania volania je nutné vychádzať z princípu nákladovej príčinnosti t.j. do nákladov na konkrétnu službu sa môžu započítavať iba tie náklady, ktoré vznikli v súvislosti s poskytovaním tejto služby. Metóda rešpektujúca tento princíp je metóda ABC, ktorá vychádza z miery využitia jednotlivých nákladov na dané činnosti významného podniku.

Významný podnik je povinný predložiť úradu podrobný popis alokácie nákladov na službu ukončovania volania vrátane použitých alokačných metód a postupov spolu s podrobnou špecifikáciou priamych nákladov (náklady, ktoré je možné priamo priradiť na službu ukončovania volania), nepriamych nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania (náklady vzťahujúce sa na činnosti, ktoré súvisia so službou ukončovania volania)

a ostatných spoločných resp. režijných nákladov, ktoré nie je možné alokovať na službu ukončovania volania avšak sú z hľadiska fungovania spoločnosti nevyhnutné, rešpektujúce zásady proporcionality a transparentnosti.

Do výpočtu ceny za službu ukončovania volania môžu byť započítané iba primerané a odôvodnené náklady na prenosovú sieť, spojovaciu sieť, primeraná a odôvodnená časť nesieťových nákladov súvisiacich so službou ukončovania volania a primeraná a odôvodnená časť spoločných resp. režijných nákladov. Do výpočtu ceny za službu ukončovania volania nemôžu byť započítané náklady vzťahujúce sa na miestnu sieť (ako sú náklady na účastnícke vedenie od koncového bodu do miestnej ústredne alebo koncentrátora a zákaznickej karty), náklady súvisiace s marketingom a starostlivosťou o koncového zákazníka ani žiadne iné náklady, ktoré nesúvisia so službou ukončovania volania s výnimkou vyššie uvedenej primeranej a odôvodnenej časti spoločných resp. režijných nákladov.

Významný podnik je povinný predložiť úradu výpočet ceny za službu ukončovania volania modelom FL LRAIC bottom-up. Spolu s výpočtom ceny je povinný predložiť všetky „Prevádzkové predpoklady“, „Technické predpoklady“ a „Ekonomické predpoklady“, inými slovami vstupné informácie špecifikované modelom FL LRAIC bottom-up uvedené v Prílohe č. 1 a tiež všetky odvodené údaje použité pri výpočte, požadované úradom, najneskôr **do 30 (tridsiatich) dní** odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým úrad uloží významnému podniku povinnosť nákladovej orientácie prepojenia pre službu ukončovania volania podľa § 22 ods. 1 zákona a stanovujúcu mu výpočet metódou podľa tohto rozhodnutia. Súčasne je významný podnik povinný predložiť úradu podklady pre výpočet WACC uvedené v Prílohe č. 2 spolu s výpočtom WACC rešpektujúce vyššie uvedené princípy a postupy, pričom všetky vstupné údaje musia vychádzať zo stavu, ktorý bol **k 31. decembru 2009**. Každoročne je významný podnik povinný predložiť úradu požadované vstupné informácie podľa § 20 ods. 2 zákona najneskôr vždy do 30.6. nasledujúceho roka.

Výstupom z modelu je priemerná cena (vážený priemer typov prevádzky) a tiež ceny pre jednotlivé typy prevádzky (silná, slabá a víkendová) služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni, cez jeden tranzit a cez dvojitý tranzit. Prepojenie cez dvojitý tranzit v podmienkach slovenského telekomunikačného trhu nie je využívané a tiež vecne nie je súčasťou relevantného trhu. Modelom vypočítané ceny pre jednotlivé typy prevádzky sú následne prepočítané z priemernej ceny pomocou cenového gradientu podľa objemu prevádzky v jednotlivých typoch prevádzky (vážený priemer). Náklady a teda i cena za službu ukončovania volania je v modeli počítaná na zaťaženie v hlavnej prevádzkovej hodine, pretože na toto zaťaženie je nutné dimenzovať sieť efektívneho podniku a nesúvisí s cenovou a marketingovou politikou podniku. „Prírastok (increment) prevádzkového zaťaženia“, veličina, ktorá je základom pre prepočet nákladov na službu ukončovania volania sa viaže k hlavnej prevádzkovej hodine a nie k priemernému zaťaženiu. Z uvedeného dôvodu je efektívnou cenou (transparentnou a nediskriminačnou) **priemerná cena služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni a cez jeden tranzit a významný podnik je oprávnený účtovať len túto priemernú cenu bez ohľadu na typ prevádzky.**

Ukončovanie volania s prepojením na miestnej ústredni sa rozumie prípad, kedy sa koncový bod prepojenej verejnej telefónnej siete, do ktorej je volanie smerované, nachádza v prístupovej oblasti bránovej ústredne, v ktorej sú siete prepojené, pričom bránová ústredňa je ústredňa miestna,

Ukončovanie volania s prepojením na tranzitnej úrovni (cez jeden tranzit) sa rozumie prípad, kedy sa koncový bod prepojenej verejnej telefónnej siete (koncový účastník), do ktorej je volanie smerované, nachádza v prístupovej oblasti bránovej ústredne, v ktorej sú siete prepojené, pričom bránovou ústredňou je ústredňa tranzitná.

Vypočítaná priemerná cena služby ukončovania volania pre prepojenie na miestnej úrovni a cez jeden tranzit bude vychádzať z topológie siete najväčšieho významného podniku podľa počtu účastníckych prípojok, objemu ukončených volaní a výnosov z ukončených volaní. Použitie tejto metodiky voči ostatným podnikom pôsobiacim na trhu vychádza zo všeobecného princípu, že siete ostatných podnikov, ktoré boli budované v liberalizovanom prostredí sú najmenej rovnako efektívne. Z toho vyplýva, že vypočítaná **priemerná cena je maximálnou a symetrickou cenou**, ktorú je významný podnik oprávnený účtovať za službu ukončovania volania.

Výstup z modelu FL RAIC bottom-up nemodeluje náklady ani štruktúru siete najväčšieho významného podniku, ale náklady „efektívneho podniku“, čo predstavuje modelovanú hypotetickú štruktúru tak, ako je uvedené v Odporúčaní v bode 8 recitálu: „V záujme dosiahnutia týchto cieľov a jednotného uplatňovania vo všetkých členských štátoch by regulované poplatky za ukončovanie mali byť čo najskôr znížené na cenu nákladov efektívneho podniku“. Cena vypočítaná modelom FL RAIC je cenou „efektívneho podniku“ a predstavuje cenu efektívneho spôsobu ukončovania volania. V bode 11 Odporúčania sa uvádza „Bez ohľadu na túto skutočnosť by národné regulačné orgány mali zabezpečiť, aby sa ceny za ukončovanie do 31.12.2012 dosiahli efektívnu, symetrickú úroveň...“ Preto vypočítaná cena za službu ukončovania volania bude uplatňovaná všetkými významnými podnikmi na veľkoobchodnom trhu č. 2.

Úrad uskutoční overenie a posúdenie predložených vstupných údajov tak z účtovníctva, ako aj odvodených vstupných údajov a uskutoční kontrolný výpočet. Úrad tiež posúdi spôsob výpočtu WACC. Na základe overenia správnosti vstupných údajov a výsledkov kontrolného výpočtu úrad môže potvrdiť cenu vypočítanú významným podnikom.

Ak úrad zistí nejasnosti alebo nezrovnalosti pri použití metódy kalkulácie cien, alebo použitie vstupných údajov alebo odvodených údajov, ktoré nezodpovedajú reálnym možnostiam a predpokladom, potom vyzve významný podnik, aby odôvodnil predložený výpočet ceny, prípadne jednotlivé vstupné údaje. Úrad bude zároveň postupovať v súlade s manuálom tohto modelu časť III. Pomôcka pre riešenie sporov.

Významný podnik začne účtovať vypočítanú cenu podľa Metódy kalkulácie cien za službu ukončovania volania vo verejnej telefónnej sieti v pevnom umiestnení v sieti významného podniku až po posúdení a potvrdení úradom, že ceny a WACC sú vypočítané v súlade s Metódou kalkulácie cien, alebo až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o úprave ceny podľa § 22 ods. 3 zákona. Takto potvrdená alebo upravená cena je maximálna cena, ktorú nemožno prekročiť.

Úradom stanovená maximálna cena za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku určená cenovým rozhodnutím bude mať platnosť až do vydania nového cenového rozhodnutia úradu resp. potvrdenia kalkulácie nových cien.

Nadobudnutím právoplatnosti tohto rozhodnutia sa končí platnosť „Rozhodnutia TÚ SR z 15. júla 2005, ktorým sa určuje metóda kalkulácie cien za služby ukončovania volaní v sieti významného podniku“ zverejnenom vo Vestníku TÚ SR č. 5 z 1. augusta 2005.

Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom.

Ing. Ladislav Mikuš
predseda úradu

- Príloha č. 1 Ekonomické, prevádzkové a technické predpoklady
- Príloha č. 2 Podklady pre výpočet WACC
- Príloha č. 3 Manuál pre stanovenie vstupných údajov a predpokladov pre model FL LRAIC bottom -up